

De internationale handel in goederen van Nederland in 2004

Wiel Packbier

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2006.
Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2005–2006	= 2005 tot en met 2006
2005/2006	= het gemiddelde over de jaren 2005 tot en met 2006
2005/'06	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2005 en eindigend in 2006
2003/'04–2005/'06	= boekjaar enz., 2003/'04 tot en met 2005/'06

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

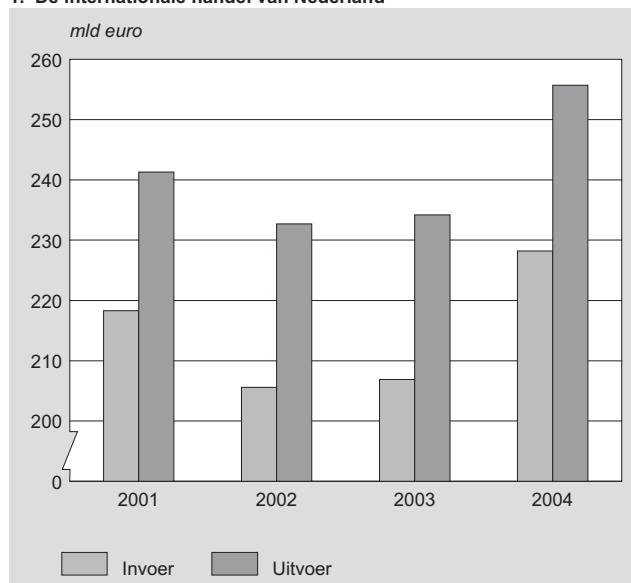
Samenvatting

In dit artikel wordt de internationale handel in goederen van Nederland in 2004 beschreven. Belangrijke gebeurtenis in 2004 is de uitbreiding van de Europese Unie met tien nieuwe lidstaten in mei.

Door middel van tabellen en grafieken wordt op kwartaal- en jaarbasis aandacht geschonken aan de ontwikkelingen op het gebied van de in- en uitvoer van goederen; de in- en uitvoer naar land en de bijstellingen in het kader van de non-respons.

Zowel de in- als uitvoer is in 2004 flink toegenomen. De kwartalen 2 t/m 4 laten voor zowel de in- als uitvoer stijgingen van meer dan 10 procent zien.

1. De internationale handel van Nederland

De grootste groei deed zich in 2004 voor bij de grondstoffen en minerale brandstoffen. Dit komt vooral door hogere staal- en olie-prijzen.

De invoer uit China is fors toegenomen en dit land staat inmiddels op de vierde plaats voor wat betreft belangrijke importlanden.

In- en uitvoer in 2004 flink toegenomen

Het voorzichtige herstel van de handel in 2003 heeft in 2004 een voorspoedig vervolg gekregen. De uitvoer is ten opzichte van 2003 met ruim 21 miljard euro toegenomen tot 256 miljard euro (+9 procent). De invoer nam in dezelfde periode met 10 procent toe tot 228 miljard euro (+ 21 miljard euro). Omdat de stijging van de uitvoer nagenoeg even groot was dan de invoer, is het handelssaldo slechts met 0,1 miljard euro gestegen tot 27,4 miljard euro.

Handel vanaf tweede kwartaal 2004 op stoom

Na een voorzichtig begin in het eerste kwartaal met stijgingen van 3 procent voor de invoer en twee procent voor de uitvoer komt de handel in het tweede kwartaal goed op gang. In vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2003 worden voor de in- en uitvoer stijgingen van respectievelijk 12 en 11 procent waargenomen. In het derde en vierde kwartaal houdt de groei aan met toenames van 12 tot 15 procent. Zulke forse stijgingen zijn sinds 2000 niet meer voorgekomen. Met name de categorieën minerale brandstoffen, chemie en machines zijn, deels door prijsstijgingen, flink in waarde gestegen.

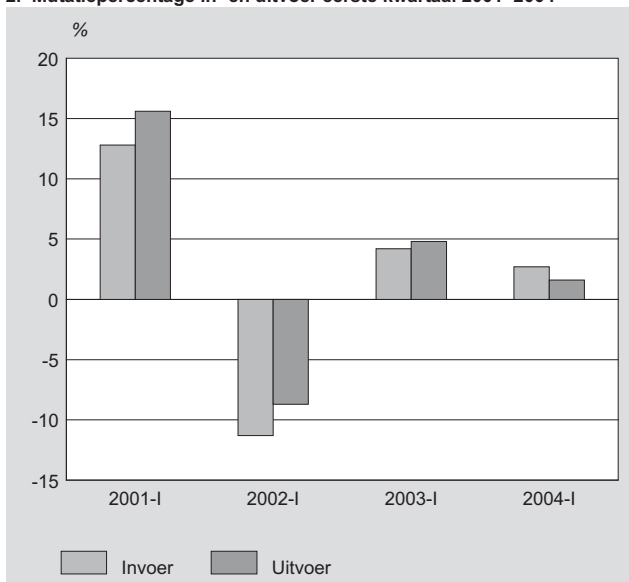
Uitvoer van goederen

In 2004 is er voor 255,7 miljard euro aan goederen uitgevoerd. Dit is 9 procent (ofwel 21,5 miljard euro) meer dan in 2003. De belangrijkste relatieve stijging vond plaats bij de uitvoer van minerale brandstoffen (+16 procent; +3,0 miljard euro), terwijl bij de

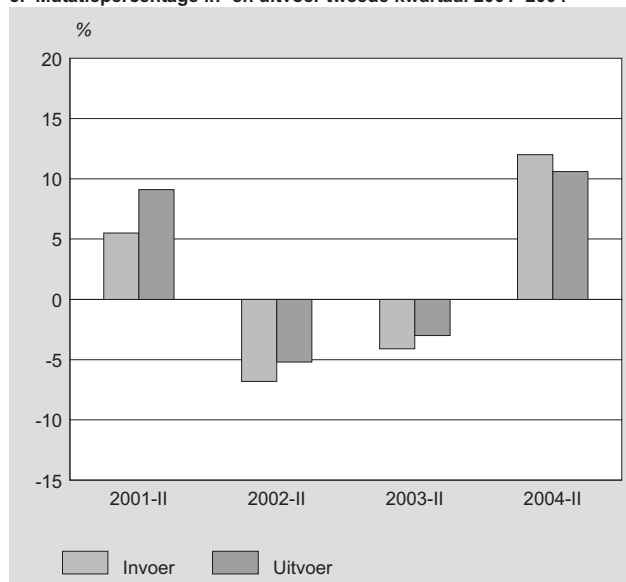
Tabel 1
De internationale handel van Nederland op jaar- en kwartaalbasis

	Invoer	Uitvoer	Saldo	Mutatie t.o.v. zelfde periode het jaar ervoor	
				invoer	uitvoer
	<i>mld euro</i>			<i>%</i>	
2000	216,1	231,9	15,8	20,9	22,9
I	51,0	54,5	3,5	20,0	21,7
II	52,8	56,3	3,5	21,5	23,7
III	52,4	57,3	5,0	19,3	25,1
IV	59,9	63,7	3,8	22,5	21,4
2001	218,3	241,3	23,0	1,1	4,1
I	57,5	63,0	5,5	12,8	15,6
II	55,7	61,4	5,7	5,5	9,1
III	52,2	57,0	4,9	-0,4	-0,5
IV	53,0	59,9	6,9	-11,6	-6,0
2002	205,6	232,7	27,1	-5,8	-3,6
I	51,0	57,5	6,5	-11,3	-8,7
II	51,9	58,2	6,3	-6,8	-5,2
III	49,8	57,0	7,2	-4,6	-0,1
IV	52,9	60,0	7,1	-0,1	0,2
2003	206,9	234,2	27,3	0,6	0,6
I	53,1	60,2	7,1	4,2	4,8
II	49,8	56,5	6,7	-4,1	-3,0
III	49,3	56,2	6,9	-1,0	-1,4
IV	54,7	61,3	6,6	3,4	2,1
2004	228,2	255,7	27,4	10,3	9,2
I	54,6	61,2	6,6	2,7	1,6
II	55,7	62,5	6,7	12,0	10,6
III	56,5	63,6	7,1	14,6	13,2
IV	61,5	68,4	6,9	12,5	11,6

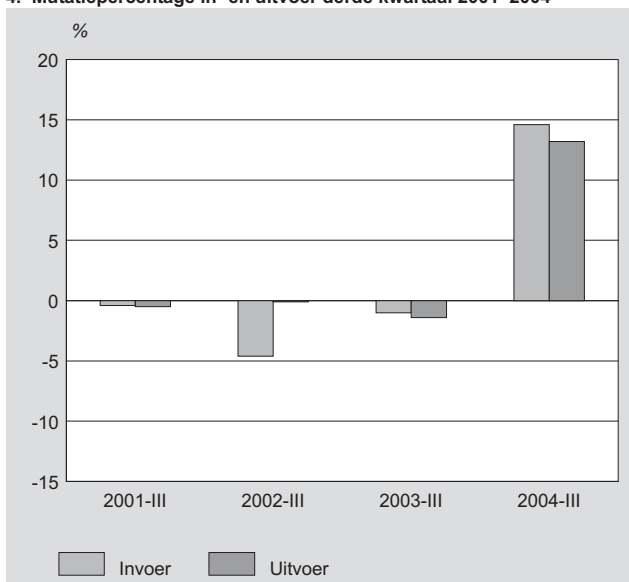
2. Mutatiepercentage in- en uitvoer eerste kwartaal 2001–2004

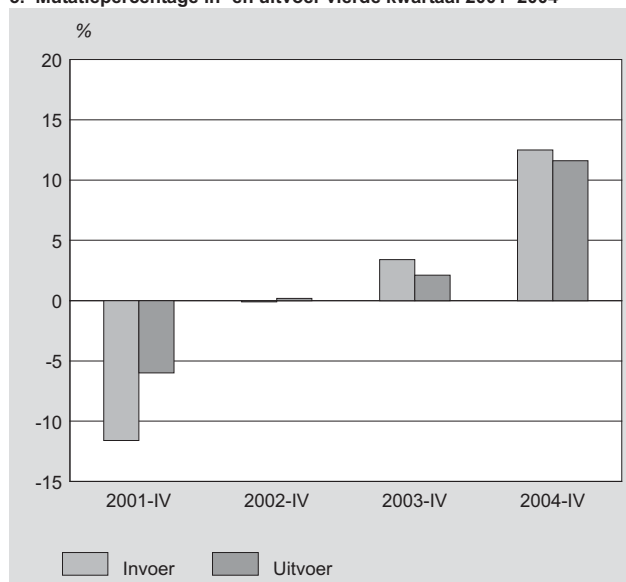
3. Mutatiepercentage in- en uitvoer tweede kwartaal 2001–2004

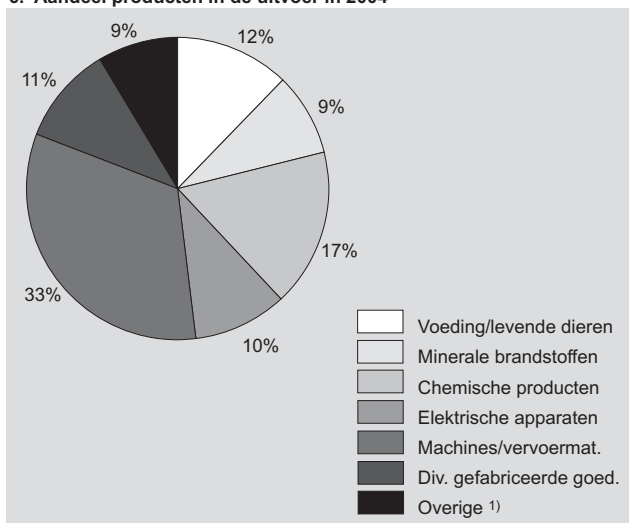
4. Mutatiepercentage in- en uitvoer derde kwartaal 2001–2004

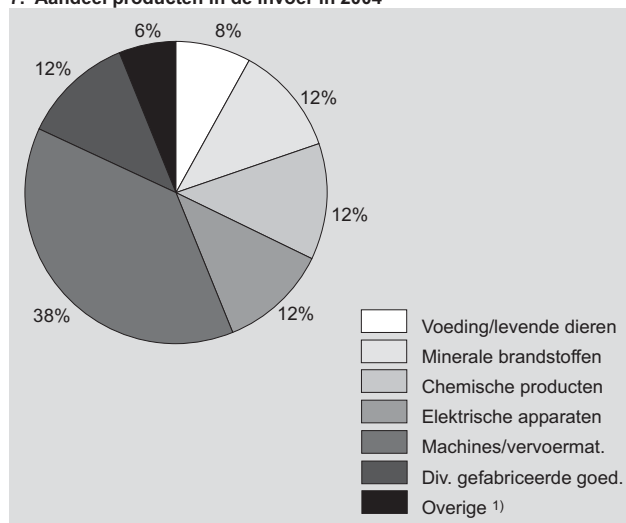
5. Mutatiepercentage in- en uitvoer vierde kwartaal 2001–2004

6. Aandeel producten in de uitvoer in 2004

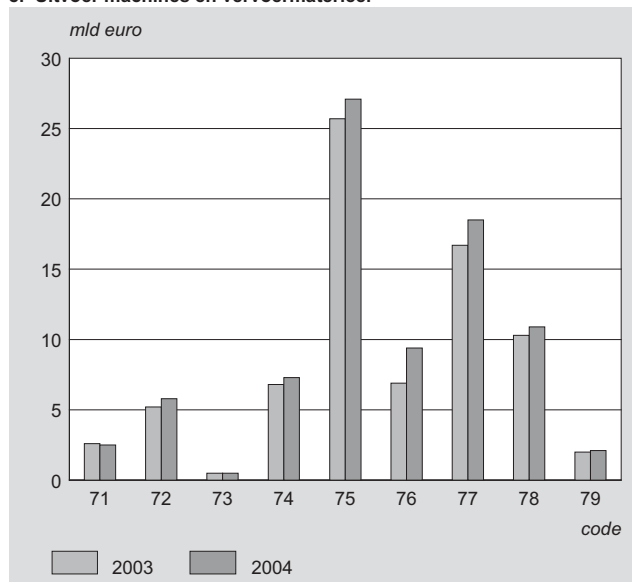
7. Aandeel producten in de invoer in 2004

1) Onder "overige" zijn de goederencategorieën dranken en tabak, niet-eetbare grondstoffen, dierlijke en plantaardige oliën en vetten en niet afzonderlijk genoemde goederen opgenomen.

1) Onder "overige" zijn de goederencategorieën dranken en tabak, niet-eetbare grondstoffen, dierlijke en plantaardige oliën en vetten en niet afzonderlijk genoemde goederen opgenomen.

8. Uitvoer machines en vervoermaterieel

Verklaring codes:

- 71 = generatoren en motoren
- 72 = gespecialiseerde machines (landbouw-, delf- en graafmachines etc.)
- 73 = machines voor metaalbewerking
- 74 = diverse machines n.a.g. (verwarmings- en koelmachines etc.)
- 75 = kantoor- en gegevensverwerkende machines
- 76 = toestellen voor telecommunicatie en geluid
- 77 = elektrische apparaten n.a.g. (huishoudelijke apparaten, microprocessors etc.)
- 78 = voertuigen voor wegvervoer
- 79 = ander vervoermaterieel

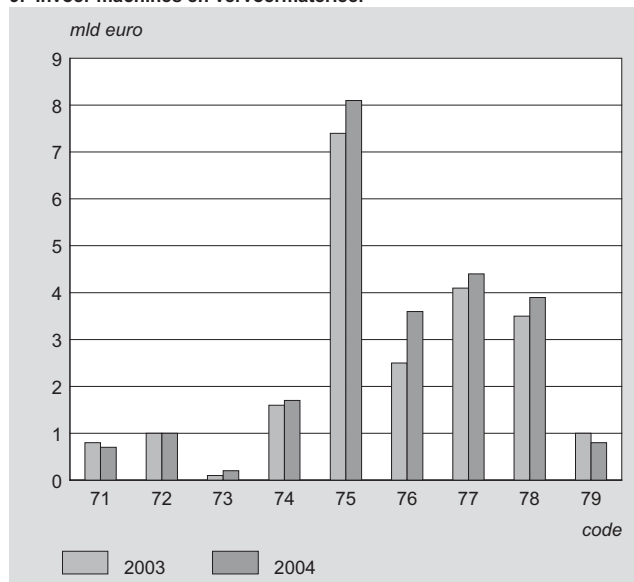
Tabel 2
Uitvoer per kwartaal naar SITC-secties

Sectie	2003				2004			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
	aandeel van het totaal in %							
0	12,1	13,2	13,1	12,5	12,2	12,9	12,0	11,7
1	2,2	2,7	2,6	2,1	2,0	2,4	2,3	2,0
2	5,6	5,5	5,0	4,9	6,0	5,8	5,2	5,2
3	9,8	7,4	7,2	8,6	8,9	7,9	8,6	9,5
4	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7
5	16,8	17,0	16,7	15,9	16,7	17,4	17,3	16,6
6	9,9	10,7	10,1	9,6	10,1	10,2	10,1	9,6
7	31,7	32,0	32,8	34,4	32,3	32,5	32,9	34,0
8	10,8	10,5	11,5	11,0	10,8	10,0	10,7	10,6
9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2

Verklaring secties

- 0 voeding en levende dieren
- 1 dranken en tabak
- 2 grondstoffen, niet eetbaar, behalve brandstoffen
- 3 minerale brandstoffen
- 4 dierlijke en plantaardige oliën en vetten
- 5 chemische producten
- 6 fabrikaten
- 7 machines en vervoermaterieel
- 8 diverse gefabriceerde goederen
- 9 niet afzonderlijk genoemde goederen

9. Invoer machines en vervoermaterieel

Verklaring codes:

- 71 = generatoren en motoren
- 72 = gespecialiseerde machines (landbouw-, delf- en graafmachines etc.)
- 73 = machines voor metaalbewerking
- 74 = diverse machines n.a.g. (verwarmings- en koelmachines etc.)
- 75 = kantoor- en gegevensverwerkende machines
- 76 = toestellen voor telecommunicatie en geluid
- 77 = elektrische apparaten n.a.g. (huishoudelijke apparaten, microprocessors etc.)
- 78 = voertuigen voor wegvervoer
- 79 = ander vervoermaterieel

Tabel 3
Invoer per kwartaal naar SITC-secties

Sectie	2003				2004			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
	aandeel van het totaal in %							
0	9,4	8,7	8,4	8,8	8,8	8,4	7,5	7,7
1	1,1	1,2	1,3	1,2	1,1	1,3	1,2	1,1
2	3,7	3,9	3,8	4,0	3,9	4,2	4,1	4,0
3	10,9	10,5	10,9	9,5	10,5	11,6	13,1	11,7
4	0,8	0,7	0,8	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8
5	11,8	12,9	12,2	11,6	12,2	12,6	12,9	12,5
6	11,3	12,6	11,7	11,3	11,6	12,3	11,5	11,4
7	37,4	36,8	36,5	40,2	38,5	37,3	36,2	39,9
8	13,4	12,5	14,4	12,7	12,8	11,5	12,7	10,9
9	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Verklaring secties

- 0 voeding en levende dieren
- 1 dranken en tabak
- 2 grondstoffen, niet eetbaar, behalve brandstoffen
- 3 minerale brandstoffen
- 4 dierlijke en plantaardige oliën en vetten
- 5 chemische producten
- 6 fabrikaten
- 7 machines en vervoermaterieel
- 8 diverse gefabriceerde goederen
- 9 niet afzonderlijk genoemde goederen

Tabel 4
Uitvoer naar belangrijke landen(groepen) 2004

	2004	Verandering t.o.v. 2003	Aandeel van het totaal
	<i>mld euro</i>	%	
Totaal	255,7	9,2	100
Europa	213,9	8,6	83,7
w.o.			
<i>Europese Unie</i>	199,1	8,3	77,9
w.v.			
Frankrijk	24,7	5,2	9,7
Duitsland	60,9	7,3	23,8
Italië	15,6	10,4	6,1
Verenigd Koninkrijk	25,8	7,5	10,1
Ierland	2,6	-4,9	1,0
Denemarken	3,6	10,5	1,4
Griekenland	2,2	7,0	0,9
Portugal	2,0	4,6	0,8
Spanje	10,1	15,1	3,9
België	29,4	7,2	11,5
Luxemburg	0,9	14,0	0,4
Zweden	5,2	12,3	2,0
Finland	2,7	7,6	1,1
Oostenrijk	3,7	5,2	1,4
Malta	0,1	10,9	0,0
Estland	0,2	18,4	0,1
Letland	0,2	0,9	0,1
Litouwen	0,3	1,4	0,1
Polen	3,2	16,6	1,3
Tsjechië	2,4	47,0	0,9
Slowakije	0,4	8,4	0,2
Hongarije	1,9	22,6	0,7
Slovenië	0,4	18,6	0,2
Cyprus	0,2	29,6	0,1
<i>Overig West-Europa</i>	9,6	9,5	3,8
w.o.			
Noorwegen	2,2	13,8	0,9
Zwitserland	3,9	2,4	1,5
Turkije	2,4	23,7	0,9
<i>Oost-Europa</i>	5,4	20,1	2,1
w.o.			
Rusland	3,2	15,4	1,3
Afrika	4,6	6,2	1,8
Amerika	16,1	5,5	6,3
w.v.			
<i>Noord-Amerika</i>	12,9	3,9	5,0
w.o.			
VS van Amerika	11,9	3,9	4,7
<i>M.- en Z.-Amerika</i>	3,2	12,7	1,3
Azië	18,4	20,3	7,2
w.o.			
Saudi-Arabië	0,9	7,9	0,4
Thailand	0,6	4,2	0,2
Maleisië	0,4	14,9	0,2
Singapore	1,3	31,7	0,5
China	2,3	42,4	0,9
Japan	2,2	0,0	0,9
Zuid-Korea	1,5	15,5	0,6
Taiwan	2,0	56,7	0,8
HongKong	0,9	2,8	0,4
Australië, Oceanië en overig	1,1	11,9	0,4

uitvoer van machines de grootste absolute stijging (+7,5 miljard euro; + 10 procent) werd genoteerd. Aan chemische producten werd in 2004 voor 4,7 miljard euro méér (+12 procent) naar het buitenland geëxporteerd. Samen zijn deze drie goederencategorieën goed voor 70 procent van de stijging van de totale export in 2004.

Het aandeel van machines en vervoermaterieel in de totale Nederlandse goederenuitvoer is in 2004 licht gestegen. Kwam het aandeel in 2003 uit op 32,8 procent, een jaar later was dit 32,9 procent. In 2004 werd voor ruim 84 miljard euro aan machi-

Tabel 5
Uitvoer naar belangrijke landen(groepen), per kwartaal, 2004

	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
	<i>mld euro</i>			
Totaal	61,2	62,5	63,6	68,4
Europa	51,7	52,2	52,9	57,3
w.o.				
<i>Europese Unie</i>	48,3	48,5	49,2	53,2
w.v.				
Frankrijk	6,1	6,1	6,0	6,5
Duitsland	14,9	14,5	15,3	16,2
Italië	4,0	3,8	3,6	4,3
Verenigd Koninkrijk	6,1	6,5	6,7	6,5
Ierland	0,7	0,6	0,7	0,7
Denemarken	0,9	0,9	0,9	1,0
Griekenland	0,5	0,6	0,5	0,6
Portugal	0,5	0,5	0,5	0,5
Spanje	2,4	2,5	2,4	2,8
België	7,0	7,2	7,2	8,0
Luxemburg	0,3	0,2	0,2	0,2
Zweden	1,3	1,3	1,2	1,5
Finland	0,6	0,7	0,7	0,7
Oostenrijk	0,9	0,9	0,9	1,0
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0
Estland	0,1	0,1	0,1	0,1
Letland	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	0,1	0,1	0,1	0,1
Polen	0,7	0,7	0,8	0,9
Tsjechië	0,4	0,5	0,6	0,8
Slowakije	0,1	0,1	0,1	0,1
Hongarije	0,4	0,4	0,5	0,6
Slovenië	0,1	0,1	0,1	0,1
Cyprus	0,0	0,0	0,0	0,1
<i>Overig West-Europa</i>	2,3	2,3	2,5	2,5
w.o.				
Noorwegen	0,5	0,5	0,6	0,6
Zwitserland	0,9	1,0	1,0	1,0
Turkije	0,6	0,6	0,6	0,6
<i>Oost-Europa</i>	1,2	1,3	1,3	1,6
w.o.				
Rusland	0,7	0,8	0,8	1,0
Afrika	1,1	1,2	1,1	1,3
Amerika	3,7	4,0	4,2	4,2
w.v.				
<i>Noord-Amerika</i>	3,0	3,1	3,3	3,4
w.o.				
VS van Amerika	2,8	2,9	3,0	3,2
<i>M.- en Z.-Amerika</i>	0,7	0,8	0,9	0,8
Azië	4,1	4,5	4,7	5,0
w.o.				
Saudi-Arabië	0,1	0,2	0,2	0,3
Thailand	0,1	0,1	0,2	0,2
Maleisië	0,1	0,1	0,1	0,1
Singapore	0,1	0,3	0,4	0,3
China	0,1	0,6	0,7	0,6
Japan	0,5	0,6	0,5	0,6
Zuid-Korea	0,3	0,4	0,4	0,4
Taiwan	0,4	0,4	0,5	0,7
HongKong	0,5	0,2	0,2	0,2
Australië, Oceanië en overig	0,2	0,3	0,3	0,3

nes en vervoermaterieel geëxporteerd. Dit is ruim 7 miljard euro meer dan in 2003. De belangrijkste groep binnen de categorie machines en vervoermaterieel zijn de kantoor- en gegevensverwerkende machines (z.g. computers). Terwijl er toch voor bijna 6 procent meer aan computers werd uitgevoerd nam het aandeel in de totale export van machines met meer dan 1 procentpunt af tot 32 procent. De grootste stijging (+36 procent) vond in 2004 plaats bij de export van toestellen voor telecommunicatie en geluid. Er werd voor ruim 9 miljard euro aan telecommunicatie-toestellen uitgevoerd.

Tabel 6
Invoer uit belangrijke landen(groepen) 2004

	2004	Veranderingen	Aandeel van
	<i>mld euro</i>	t.o.v. 2003	het totaal
		%	
Totaal	228,2	10,3	100,0
Europa	145,8	7,6	63,9
w.o.			
<i>Europese Unie</i>	130,6	7,1	57,2
w.v.			
Frankrijk	12,4	9,0	5,4
Duitsland	44,9	9,2	19,7
Italië	6,0	1,5	2,6
Verenigd Koninkrijk	14,7	-2,4	6,4
Ierland	3,5	-11,1	1,5
Denemarken	2,5	19,0	1,1
Griekenland	0,4	8,8	0,2
Portugal	1,1	2,0	0,5
Spanje	4,9	10,5	2,1
België	24,9	5,7	10,9
Luxemburg	0,6	-2,6	0,3
Zweden	4,2	4,1	1,8
Finland	2,6	24,6	1,1
Oostenrijk	1,5	8,5	0,7
Malta	0,0	-14,5	0,0
Estland	0,2	71,8	0,1
Letland	0,1	25,4	0,0
Litouwen	0,2	32,6	0,1
Polen	2,0	18,7	0,9
Tsjechië	1,6	36,0	0,7
Slowakije	0,5	91,3	0,2
Hongarije	1,3	27,2	0,6
Slovenië	0,1	-14,0	0,0
Cyprus	0,0	88,8	0,0
<i>Overig West-Europa</i>	8,0	0,7	3,5
w.o.			
Noorwegen	4,3	12,0	1,9
Zwitserland	2,0	-20,9	0,9
Turkije	1,4	8,9	0,6
<i>Oost-Europa</i>	7,3	26,9	3,2
w.o.			
Rusland	6,1	32,5	2,7
Afrika	4,3	-3,0	1,9
Amerika	26,4	13,5	11,6
w.v.			
<i>Noord-Amerika</i>	19,1	12,2	8,4
w.o.			
VS van Amerika	18,2	12,2	8,0
<i>M.- en Z.-Amerika</i>	7,3	17,2	3,2
Azië	50,9	19,0	22,3
w.o.			
Saudi-Arabië	3,0	46,7	1,3
Thailand	1,9	32,9	0,8
Maleisië	3,5	-6,2	1,5
Singapore	3,4	22,4	1,5
China	14,5	36,7	6,4
Japan	6,8	4,5	3,0
Zuid-Korea	2,1	7,9	0,9
Taiwan	5,2	17,7	2,3
HongKong	1,6	33,2	0,7
Australië, Oceanië en overig	0,7	-4,8	0,3

Wanneer we naar de kwartalen afzonderlijk kijken, zien we dat het aandeel van de belangrijkste goederencategorie in de totale Nederlandse uitvoer, machines en vervoermaterieel, na een dip in het eerste kwartaal, de opeenvolgende kwartalen gestaag is toegenomen. Ook het aandeel van de minerale brandstoffen is, mede door stijgende olieprijsen, de laatste drie kwartalen toegenomen.

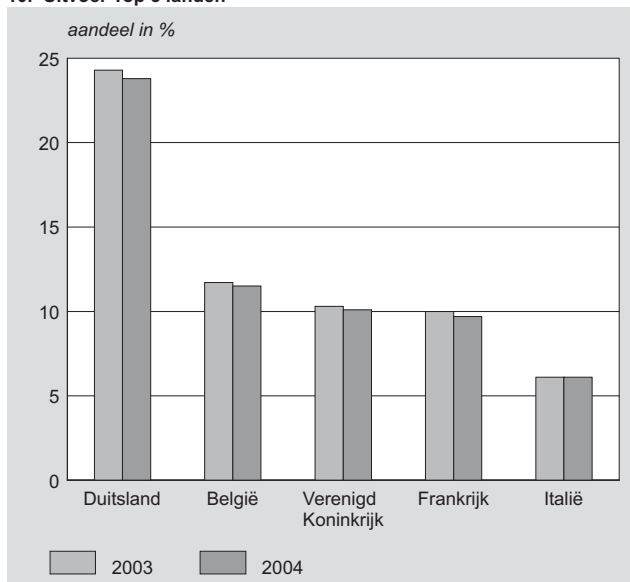
Tabel 7
Invoer uit belangrijke landen (groepen), per kwartaal, 2004

	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
	<i>mld euro</i>			
Totaal	54,6	55,7	56,5	61,5
Europa	35,2	35,8	36,1	38,7
w.o.				
<i>Europese Unie</i>	31,6	32,2	32,1	34,8
w.v.				
Frankrijk	3,1	3,1	3,0	3,2
Duitsland	10,8	10,9	10,9	12,2
Italië	1,5	1,5	1,4	1,5
Verenigd Koninkrijk	3,5	3,7	3,7	3,7
Ierland	1,0	0,9	0,8	0,8
Denemarken	0,5	0,6	0,6	0,7
Griekenland	0,1	0,1	0,1	0,1
Portugal	0,3	0,3	0,3	0,3
Spanje	1,3	1,2	1,1	1,3
België	5,9	6,1	6,2	6,7
Luxemburg	0,2	0,2	0,1	0,2
Zweden	1,1	1,1	1,0	1,1
Finland	0,6	0,7	0,6	0,7
Oostenrijk	0,4	0,4	0,4	0,4
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0
Estland	0,0	0,0	0,1	0,0
Letland	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	0,0	0,1	0,1	0,0
Polen	0,5	0,5	0,5	0,5
Tsjechië	0,3	0,4	0,4	0,5
Slowakije	0,1	0,1	0,1	0,2
Hongarije	0,3	0,3	0,3	0,4
Slovenië	0,0	0,0	0,0	0,0
Cyprus	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Overig West-Europa</i>	2,0	1,9	2,0	2,1
w.o.				
Noorwegen	1,0	1,0	1,1	1,2
Zwitserland	0,6	0,5	0,5	0,5
Turkije	0,4	0,3	0,4	0,4
<i>Oost-Europa</i>	1,7	1,7	2,0	1,9
w.o.				
Rusland	1,4	1,4	1,7	1,6
Afrika	1,1	1,0	1,1	1,1
Amerika	6,0	6,9	6,6	7,0
w.v.				
<i>Noord-Amerika</i>	4,5	4,9	4,5	5,2
w.o.				
VS van Amerika	4,3	4,7	4,3	4,9
<i>M.- en Z.-Amerika</i>	1,5	2,0	2,0	1,8
Azië	12,0	11,8	12,5	14,5
w.o.				
Saudi-Arabië	0,6	0,7	0,8	0,9
Thailand	0,5	0,5	0,5	0,5
Maleisië	0,9	0,8	0,8	1,0
Singapore	0,9	0,8	0,8	0,9
China	3,3	3,2	3,6	4,4
Japan	1,8	1,7	1,6	1,7
Zuid-Korea	0,5	0,5	0,5	0,6
Taiwan	1,2	1,1	1,2	1,8
HongKong	0,3	0,4	0,4	0,5
Australië, Oceanië en overig	0,2	0,2	0,2	0,2

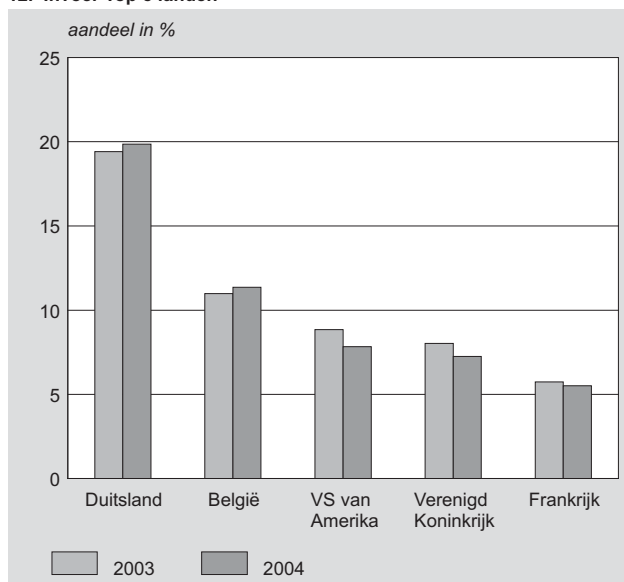
Invoer van goederen

In 2004 werd er voor 228,2 miljard euro aan goederen in Nederland ingevoerd. Dit is ruim 10 procent (21,4 miljard euro) meer dan een jaar eerder. Machines (+8,6 miljard euro), minerale brandstoffen (+5,2 miljard euro) en chemische producten (+3,6 miljard euro) zijn de goederengroepen met de grootste absolute stijgingen. Samen hebben deze drie goederengroepen een aandeel van 62 procent in de totale Nederlandse invoer. In 2003 was dit nog 60 procent. Binnen de categorie machines zijn het met name de kantoormachines (+ 3,3 miljard euro) en de telecommunicatietoestellen (+3,1 miljard euro) die aan deze groei hebben bijgedragen.

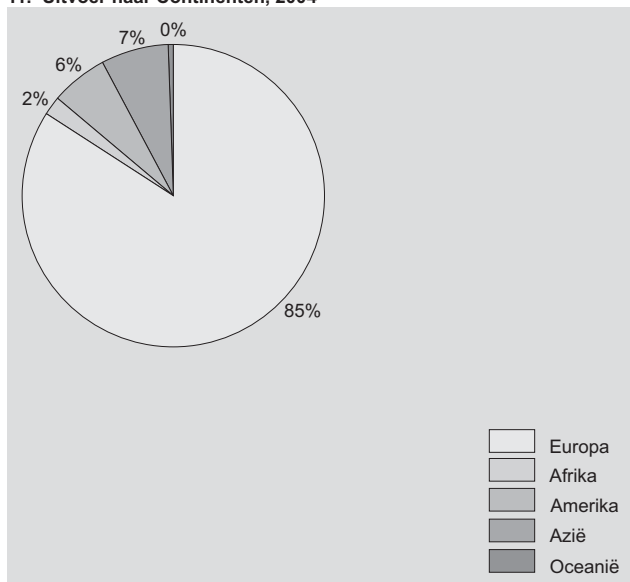
10. Uitvoer Top 5 landen

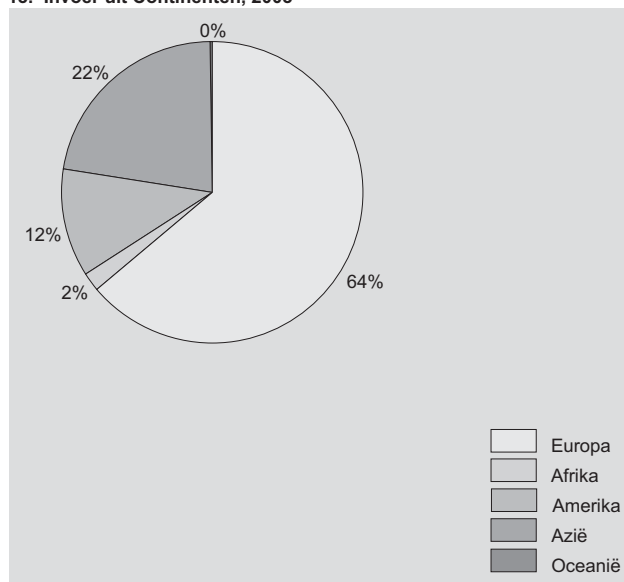
12. Invoer Top 5 landen

11. Uitvoer naar Continenten, 2004

13. Invoer uit Continenten, 2003

Het aandeel van machines en vervoermaterieel in de totale invoer ligt in het vierde kwartaal 2004 bijna op hetzelfde niveau als in dezelfde periode een jaar eerder. Dat het aandeel in het vierde kwartaal van 2004 ten opzichte van de eerste drie kwartalen zo sterk is toegenomen ligt hoofdzakelijk aan de verhoogde import van toestellen voor telecommunicatie en geluid. In deze periode werd voor ruim 1 miljard euro méér aan telecommunicatietoestellen geïmporteerd. Ook de invoer van kantoorcomputers (computers) nam in het vierde kwartaal toe en wel met 0,7 miljard euro.

Uitvoer naar landen

Mede door de uitbreiding van de Europese Unie¹ met tien nieuwe lidstaten is het aandeel van de EU in de totale uitvoer met bijna 3 procentpunten toegenomen tot 78 procent. De export met de

nieuwe lidstaten is in 2004 met 23 procent toegenomen tot 9,4 miljard euro. Het aandeel van deze landen in de totale export is echter beperkt, namelijk 3,7 procent. De belangrijkste handelspartner binnen de nieuwkomers is Polen. Bijna 35 procent van onze uitvoer naar de nieuwe lidstaten gaat naar Polen. Verder concentreert de export zich ook op Tsjecho en Hongarije. Deze drie landen zijn goed voor ruim 80 procent van de Nederlandse export naar de nieuwe EU-lidstaten.

In de top 5 van belangrijkste exportlanden is in 2004, in vergelijking met een jaar eerder, niets veranderd. Duitsland blijft onze belangrijkste handelspartner met een aandeel van bijna 24 procent in de totale Nederlandse goederenexport en de grootste procentuele toename (+10,4 procent) vond plaats in de uitvoer naar Italië.

Op kwartaalbasis is duidelijk de toenemende groei van de export in het vierde kwartaal te zien. Een groot gedeelte van deze groei zit in de uitvoer naar de EU en met name de export naar Duitsland, Verenigd Koninkrijk en België.

Invoer naar landen

Het aandeel van de EU in de totale Nederlandse invoer is in 2004, mede door de uitbreiding naar 25 lidstaten, licht toegenomen. Het aandeel van Europa is met ruim 1,5 procentpunt afgenomen. Reden hiervoor is de snel groeiende import uit Azië en dan met name uit China.

Uit de nieuwe lidstaten werd in 2004 voor 6,5 miljard euro aan goederen ingevoerd. In vergelijking met 2003 is dit een toename van 38 procent. Een vijfde van de invoer uit deze landen bestaat uit computers, die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de (weder)uitvoer. Belangrijkste leveranciers van deze producten zijn Tsjechië, Hongarije en Slowakije. Net zoals bij de uitvoer is ook bij de invoer het aandeel van de tien nieuwe EU-landen in de totale Nederlandse import beperkt, namelijk 2,8 procent.

China staat voor het eerst in de top 5 van belangrijkste Nederlandse handelspartners op het gebied van de invoer. Het land is terug te vinden op de vijfde plaats ten koste van Frankrijk. Het verschil met de huidige nummer vier, het Verenigd Koninkrijk, is miniem. In 2004 is er voor 14,5 miljard euro uit China ingevoerd. In 2003 was dit nog 10,6 miljard euro. Ruim een derde van de import bestaat uit computers. Ook telecommunicatieapparatuur, rijwielen, kleding en schoenen komen in steeds grotere aantallen uit China. Het land is tevens een belangrijke speelgoedleverancier.

Bijschattingen

Het wegvallen van de binnengrenzen binnen de Europese Unie in 1993 had grote gevolgen voor het samenstellen van de statistiek van de internationale handel. De gegevens van de handel met de EU, die voorheen via de douane beschikbaar kwamen, moesten vanaf dat moment via rechtstreekse enquête bij de berichtgever verkregen worden. Tevens werden de kleine bedrijven vrijgesteld van het doen van een opgave voor de handel met de EU. Voor 2004 ligt deze vrijstellingsdrempel op 225.000 euro. Het CBS schat op twee manieren bij voor non-respons.

Voor cruciale bedrijven voor de statistiek wordt op basis van historie een waarde geïmputeerd. Deze waarde wordt verdeeld over goederengroepen en landen(groepen) waarin het betreffende bedrijf in het recente verleden heeft gehandeld. Bij deze methode wordt dus rekening gehouden met de branche waarin een bedrijf handelt.

Voor minder cruciale en kleinere bedrijven wordt bijgeschat. Dit gebeurt niet op bedrijfsniveau. Responderende bedrijven binnen een bepaalde grootteklasse en binnen bepaalde categorieën worden representatief geacht voor de niet responderende bedrijven. Bijbehorende tabellen geven het aandeel weer van de bijschattingen in de totale handel.

Tabel 8b
Bijschattingen in- en uitvoer

	Uitvoer		Invoer	
	registratie	bijschattingen	registratie	bijschattingen
	%			
1999	88,9	11,1	88,8	11,2
2000	88,0	12,0	88,4	11,6
2001	87,5	12,5	87,7	12,3
2002	88,4	11,6	88,3	11,7
2003	90,4	9,6	89,5	10,5
2004	91,3	8,7	90,7	9,3

Tabel 9
Aandeel wederuitvoer in de uitvoer per sectie ¹⁾

	Invoer	Uitvoer	Wederuitvoer	Aandeel wederuitvoer in de uitvoer
	mld euro			%
Totaal				
2002	205,6	232,7	97,9	42,1
2003	206,9	234,2	97,8	41,8
2004	228,2	255,7	110,9	43,4
Sectie 0				
2002	17,7	29,3	6,1	20,8
2003	18,3	29,8	6,4	21,5
2004	18,5	31,2	7,0	22,4
Sectie 1				
2002	2,6	6,2	0,6	9,7
2003	2,5	5,6	0,5	8,9
2004	2,7	5,5	0,6	10,9
Sectie 2				
2002	7,9	12,1	2,9	24,0
2003	8,0	12,3	3,1	25,2
2004	9,3	14,2	4,3	30,3
Sectie 3				
2002	20,7	19,0	4,8	25,3
2003	21,6	19,4	4,4	22,7
2004	28,7	22,4	4,8	21,4
Sectie 4				
2002	1,5	1,6	0,5	31,3
2003	1,5	1,7	0,5	29,4
2004	1,7	1,7	0,6	35,3
Sectie 5				
2002	25,0	38,3	11,7	30,5
2003	25,0	38,8	11,6	29,9
2004	28,6	43,5	13,7	31,5
Sectie 6				
2002	25,0	23,5	7,5	31,9
2003	24,2	23,5	7,3	31,1
2004	26,7	25,5	8,2	32,2
Sectie 7				
2002	77,6	76,2	49,7	65,2
2003	78,2	76,7	49,2	64,1
2004	86,7	84,2	56,0	66,5
Sectie 8				
2002	27,4	25,8	13,9	53,9
2003	27,4	25,6	14,7	57,4
2004	27,2	26,8	15,6	58,2
Sectie 9				
2002	0,3	0,7	0,1	14,3
2003	0,2	0,7	0,1	14,3
2004	0,2	0,6	0,1	16,7

¹⁾ Zie voor de verklaring van de secties tabel 2.

Tabel 8a
Bijschattingen in- en uitvoer

	Uitvoer			Invoer		
	totaal	registratie	bijschattingen	totaal	registratie	bijschattingen
	mld euro					
1999	188,6	167,6	21,0	178,7	158,7	20,0
2000	231,9	204,0	27,9	216,1	191,1	25,0
2001	241,3	211,1	30,2	218,3	191,6	26,8
2002	232,7	205,7	27,0	205,6	181,5	24,1
2003	234,2	211,8	22,4	206,9	185,2	21,6
2004	255,7	233,5	22,2	228,2	207,1	21,2

Wederuitvoer

Wederuitvoer vormt tegenwoordig een belangrijk onderdeel van de uitvoer. Het gaat daarbij om goederen die oorspronkelijk in Nederland zijn ingevoerd en ons land in (vrijwel) onbewerkte staat weer verlaten. Wel moeten deze goederen in eigendom worden overgedragen aan een Nederlands ingezetene. Indien geen sprake is van eigendomsoverdracht spreken we van doorvoer. Doorvoer wordt echter niet in de statistiek van de internationale handel opgenomen.

Noot in de tekst

¹⁾ Op 1 mei 2004 is de Europese Unie uitgebreid met de volgende landen: Estland, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Malta en Cyprus. In de tabellen 4 tot en met 7 is deze uitbreiding in het EU-totaal verwerkt vanaf januari 2004.